

## การจ้างทำของ กับ อากรแสดมภ์

นายประเสริฐ คำนวล  
เจ้าหน้าที่พัสดุ

### ความนำ

"การพัสดุ" หมายถึง การซื้อ การจ้าง การจัดทำเอง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบ การจ้างควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การประกันภัย การเช่า การควบคุม การจำหน่าย การจำหน่ายเป็นสัญญา และการดำเนินการอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งในที่นี้ จะได้นำเสนอเฉพาะเรื่องของการจ้างเท่านั้นและก่อนอื่นนั้น เราต้องศึกษาความหมายของการจ้างที่มีอยู่ในระเบียบเสียก่อน ได้แก่ ความหมายของ การจ้างทำของ การจ้างรับขน การจ้างเหมาบริการ การจ้างออกแบบ การจ้างควบคุมงานก่อสร้าง และการจ้างที่ปรึกษา ดังนี้

"การจ้าง" ให้หมายความรวมถึง การจ้างทำของ และการรับขน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการจ้างเหมาบริการ แต่ไม่รวมถึง การจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง การรับขน ในการเดินทางไปราชการ ตามกฎหมาย ว่าด้วยค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการ การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน และการจ้างแรงงาน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

"การจ้างเหมาบริการ" หมายความว่า การจ้างที่มีลักษณะเป็นการบริการต่อเนื่อง เพื่อบำรุงรักษาให้บริการต่างๆ ในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

"การจัดทำเอง" หมายความว่า การที่มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดทำพัสดุเองโดยหน่วยงานหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย จะโดยซื้อวัสดุหรือส่วนประกอบของครุภัณฑ์มาดำเนินการเอง หรือมีหน้าที่โดยเฉพาะ

"การจ้างที่ปรึกษา" หมายความว่า การจ้างบริการจากที่ปรึกษา แต่ไม่รวมถึงการจ้างออกแบบ การจ้างควบคุมงานก่อสร้าง

"การจ้างออกแบบ" หมายความว่า การจ้างบริการจากนิติบุคคล หรือบุคคลธรรมดาที่ประกอบธุรกิจบริการด้านออกแบบก่อสร้าง และหรือตกแต่งภายใน

"การจ้างควบคุมงาน" หมายความว่า การจ้างบริการจากนิติบุคคล หรือบุคคลธรรมดาที่ประกอบธุรกิจบริการด้านควบคุมงานก่อสร้าง

### กฎหมายใดที่ระบุให้ปิดอกรแสดมภ์

เมื่อเราดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม อาทิเช่น ตกลงราคา สอบราคา ประกวดราคา วิธีพิเศษ หรือแม้กระทั่งวิธีการพิเศษก็ตาม เมื่อเราทำใบสั่งจ้าง ข้อตกลงจ้าง หรือ

สัญญาจ้าง สิ่งที่เราจะต้องดำเนินการคือ การปิดอากรแสตมป์ตาม “พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๑” หมวด ๖ อากรแสตมป์

### ค่าอากรแสตมป์/ผู้ที่ต้องเสียอากร/ผู้ที่ต้องขีดฆ่าแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากรแสตมป์	ผู้ที่ต้องเสียอากร	ผู้ที่ต้องขีดฆ่าแสตมป์
<p><b>๔. จ้างทำของ</b> ทุกจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท หรือเศษของ ๑,๐๐๐ บาท แห่งสินจ้างที่กำหนดไว้</p> <p><b>หมายเหตุ</b> (๑) ถ้าในเวลากระทำสัญญาจ้างทำของไม่ทราบจำนวนสินจ้างว่าเป็นราคาใด ให้ประมาณจำนวนสินจ้างตามสมควรแล้วเสียอากรตามจำนวนสินจ้างที่ประมาณนั้น (๒) ถ้ามีการรับเงินสินจ้างเป็นคราว ๆ และอากรที่เสียไว้เดิมยังไม่ครบ ให้เสียอากรเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องเสียทุกครั้งในทันทีที่มีการรับเงิน (๓) เมื่อการรับจ้างทำของได้สิ้นสุดลงแล้ว และปรากฏว่าได้เสียอากรเกินไป ให้ขอคืนตามมาตรา ๑๒๒ ได้</p> <p><b>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</b> สัญญาที่ทำขึ้นนอกประเทศไทยและการปฏิบัติตามข้อสัญญานั้นมิได้ทำในประเทศไทย</p>	๑ บาท	ผู้รับจ้าง	ผู้รับจ้าง

จากตาราง จะเห็นได้ว่า หากเราจ้างทำของ เราจะต้องติดอากรแสตมป์ ๑ บาท ของทุกจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท หรือเศษของ ๑,๐๐๐ บาท โดยให้ผู้รับจ้างเป็นผู้เสียอากรและเป็นผู้ขีดฆ่าแสตมป์ แต่เราก็สามารถขีดฆ่าแทนได้เช่นกัน เพราะวรรคท้ายของมาตรา ๑๐๗ ของพระราชบัญญัติกำหนดว่า “ให้ผู้ทรงตราสารหรือผู้ถือเอาประโยชน์ขีดฆ่าแทนได้” **ทั้งนี้ เรา "ขีดฆ่า" เพื่อมิให้ใช้แสตมป์ได้อีก อาจโดยการลายมือชื่อหรือลงชื่อห้างร้านบนแสตมป์ หรือขีดเส้นคร่อมฆ่าแสตมป์ที่ปิดทับกระดาษ และลงวัน เดือน ปี ก็ได้**

### วิธีการคิดค่าอากรแสตมป์

เรารู้แล้วว่าต้องติดอากรแสตมป์ ๑ บาท ของทุกจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท หรือที่เราพูดกันติดปากว่า “ติดอากร พันละ ๑ บาท) วิธีคิดก็คือ นำจำนวน ๑,๐๐๐ หารวงเงินที่จ้าง ตัวอย่างเช่น เรา

จ้าง ๒๐,๐๐๐ บาท หาร์ดวัย ๑,๐๐๐ ก็จะได้เท่ากับ ๒๐ บาท แต่มีวิธีที่ง่าย ๆ ก็คือ เราตัดตัวเลขสามตัวหลังเครื่องหมาย , ออกไป ในที่นี้คือ เลข ๐ เราก็จะได้ราคาอาการแสดมภ์ที่เราจะติดแล้ว หากมีเศษก็ติดเพิ่มเข้าไป ๑ บาท เท่านั้นเราก็ปิดอาการแสดมภ์ไม่ขาดแล้ว

## การจ้างตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป

เรามักบอกกับผู้ที่มาสอบถามเกี่ยวกับเรื่องการปิดอาการแสดมภ์อยู่บ่อยครั้ง ว่า หากเป็นการจ้างที่มีวงเงินไม่ถึงสองแสนบาท ให้ติดอาการแสดมภ์ แต่ถ้าสองแสนบาทขึ้นไป ให้ไปซื้อตราสารที่สรรพากร แล้วทำไมเราถึงตอบแบบนี้ล่ะ คำตอบก็คือ เราปฏิบัติตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอาการแสดมภ์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสดมภ์อากรสำหรับตราสารบางลักษณะ ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งมีข้อที่เกี่ยวข้องกับการจ้างดังนี้

**ข้อ ๒ ให้กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสดมภ์** ตามมาตรา ๑๐๓(๓) แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับตราสารแห่งบัญชีอัตราอากรแสดมภ์ ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร

(๓) จ้างทำของ เฉพาะที่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ว่าจ้างและมีสินจ้าง **ตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป** ตามลักษณะแห่งตราสาร ๔. แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมภ์

**ข้อ ๓ วิธีเสียอากรเป็นตัวแทน**

(๓) สำหรับตราสารตามข้อ ๒(๓) **ให้ผู้รับจ้างชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสดมภ์** ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสดมภ์ โดยต้องนำตราสารมาสลักหลังตาม ระเบียบของกรมสรรพากร **ก่อนกระทำตราสาร หรือภายใน ๑๕ วันนับแต่วันถัดจากวันกระทำตราสารนั้น**

กล่าวโดยสรุปก็คือ หากมีการจ้างทำของ ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐.- บาทขึ้นไป เฉพาะที่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ว่าจ้าง ให้ผู้รับจ้างชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสดมภ์ ภายใน ๑๕ วัน ซึ่งหากล่าช้า ผู้รับจ้างจะต้องเสียเงินเพิ่ม ดังนี้

- กรณีไม่เกิน ๙๐ วัน เสียเพิ่ม ๒ เท่า
- กรณีเกิน ๙๐ วัน เสียเพิ่ม ๕ เท่า

ในกรณีที่ผู้รับจ้างไปชำระอากรเป็นตัวแทนกับสรรพากรนั้น ทางสรรพากรจะดูจากใบเสนอราคา แล้วหักภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี) เพื่อให้ได้มูลค่าสินค้าที่แท้จริง แล้วจึงคำนวณค่าอากร

## การติดอาการแสดมภ์/ตราสาร

เมื่อเราทำใบสั่งจ้าง/ข้อตกลง/สัญญาจ้าง เราจะต้องปิดอาการแสดมภ์ที่ต้นฉบับ ๑ บาท ของทุกจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท และจะต้องปิดอาการแสดมภ์ที่คู่ฉบับ ๕ บาท

อากรและตราสาร



อากรแสตมป์ ๑ บาท



อากรแสตมป์ ๕ บาท



อากรแสตมป์ ๒๐ บาท



**อ.ส.5 ใบสัณห์ตราสาร** เลขที่ 00065  
วันที่ 17 พฤศจิกายน 2553

เลขประจำตัวผู้เสียอากร 3011359631  
ชื่อผู้เสียภาษีอากร บจ.สิน เตะอะคัสคอน จำกัด

ในฐานะ ผู้มีหน้าที่เสียอากร

ที่อยู่ : เลขที่ตบระจำบ้าน 12970376504 ชื่ออาคาร -  
อื่นที่ -

ห้องเลขที่ -  
หมู่บ้าน -  
เลขที่ 109/51 หมู่ที่ 5

ตรอก/ซอย - ถนน แสงวัฒนะ 12

แขวง/ตำบล ปากเกร็ด เขต/อำเภอ ปากเกร็ด

จังหวัด นครปฐม รหัสไปรษณีย์ 11120

ได้เสียอากรแสตมป์เป็นตัวแทนสำหรับตราสารค่านิยามีตราอากรแสตมป์ ยี่ 4  
ลักษณะตราสาร 101/2553 ลว.08/11/53 ดังนี้ :

	บาท	สต.
ค่าอากรแสตมป์	3,599	00
เงินเพิ่ม	0	00
<b>รวมเงิน</b>	<b>3,599</b>	<b>00</b>

จำนวนเงินเป็นตัวอักษร (ตามหนังสือ กักตึง กักตึง กักตึง)  
ตามใบเสร็จ เลขที่ 003427 ตั้งวันที่ 17 พฤศจิกายน 2553  
เลขระบุเอกสาร อ.ส.4 คือ 0๙1๙๐11๐๙๕531117-1-01-000024



ลงชื่อ \_\_\_\_\_  
(นางสาววิญา เหมนง)  
ตำแหน่ง \_\_\_\_\_  
เจ้าหน้าที่สรรพากร ชำนาญ

ใบสัณห์ตราสารนี้จะสมบูรณ์เมื่อมีพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ของหน่วยเก็บภาษีอากร  
ได้ลงชื่อและออกใบเสร็จรับเงินเรียบร้อยแล้ว

(สัญญาจ้างหรือใบสั่งจ้าง ให้นำต้นฉบับและฉบับไปซื้อตราสารต่อสรรพากร)

แหล่งอ้างอิง

๑. ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๔
๒. พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรพุทธศักราช ๒๔๘๑ หมวด ๖
๓. บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ทำยี่หมวด ๖
๔. ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์อากร สำหรับตราสารบางลักษณะ